

שלונינגר יוצא מהבית — בדרך לעבודה

אחד מחליט כמה שעות נוספות יוסיף לכל יום עבודתו.

למחרת, יום רביעי, ה-5 בפברואר 1975, שוב חזר המראה המוכר על עצמו. טכנאייהטלפון יצא לעבודתם באי חזר ואילו שלמה רבינוביץ, מנהל המחלקה, התעסק במכונותיו, בהפסקות קלות, משעה תשע וחצי ועד לשעה אחת בצהריים.

בשעה אחת בדיוק התניע רבינוביץ את הפורד אסקורט שלו. חצי שעה לאחר מכן, ליד קולנוע גת בתל-אביב, אבדו עיקבותיו.

נסעתי לחפש את שלונינגר במתפרה הימישפחתית, אך מכונותיו לא נראתה בשטח. המשתמתי לביתו. מכונותיו חנתה מול הכניסה.

ביום המישי בשעה 12.05, כפי שסופר בתחילת הדברים, איבדתי את עיקבותיו של אסקורט שלונינגר אחרי שיצא מהמתפרה ברחוב בן-אביגדור 18. חזרתי למישרד שברחוב הרב בכרך. מכונותיו של מנהל המחלקה, שלמה רבינוביץ חנתה, כרגיל, בפתח הכניסה כשמכסה-המנוע שלה מורם. בשעה אחת יצא רבינוביץ את המישרד, סגר את מיכסה-המנוע ויצא לדרך. הוא נסע לביתו, ברח' הרטגלס 10 ברמת-אביב.

בוע ימים לאחר תחילת החקירה, ביום ראשון בשבוע שעבר, חזר הימפקח שלונינגר לעבודה אחר שדיווח, כי זכור, על מחלה, למרות שדווקא בימי מחלתו המדומה גילה פעילות נימצרת בעסקיו הפרטיים.

ב-9.15 בבוקר יצא שלונינגר את המישרד, סר לסניף בנק הפועלים הסמוך ברחוב אילת, סידר שם עניינים שונים, ונסע משם היישר למתפרת שלונינגר.

הוא שהה במתפרת שעה וחצי, אחר נסע לקופת-חולים ברחוב אבא הלל סילי-בר ברמת-גן. הוא שוחח שם כמה דקות בניעמות עם אחת הרוקחות, חזר למכו-

דבר, וכולם יודעים את זה, הוא גם לא יכול לדרוש מהאנשים שייעברו ברצינות, אוסקר שלונינגר, המפקח על הטכנאים, כפוף לו. לשלונינגר זה יש עסקים סריטיים, כפי שכל אחד במחלקה יודע. זה נמשך כך כבר שנים.

הבוס של שלונינגר, רבינוביץ, לא יעיו לשאול אותו לאן הוא נעלם כל יום, מייד אחרי תחילת העבודה. מפני ששלונינגר יכול תמיד להשיב לו, מה אתה מבלבל את המות, אתה בעצמך הרי לא עושה שום דבר.

ואם לשלונינגר יש עסקים פרטיים, אז למה שגם הטכנאים הפשוטים לא יתעסקו בעבודות פרטיות? יש לנו, למשל, טכנאי שמתעסק במכירת רכב במיגרש למכירת מכונות. יש לנו טכנאי-טלפונים שמתקין תריסים. אני כבר לא מדבר על עובדים רבים (השמות שמורים במערכת) שהם סתם עצלנים, ובשעה עשר בבוקר כבר סיימו את יום העבודה וחזרו הביתה.

— מפיני בטיילת — בטלה ובילויים —

יוצא ממתפרת אשתו וחוזר הביתה — טיזורים אישיים —

ניתו ונסע לבית-ההרשת סריגי איריס שברמת-גן. ב-13.15 בצהריים יצא שלונינגר את בית החרושת כשהוא נושא עימו מיספר הבילות-כר.

הוא לא חזר למישרד. כאשר התקשרתי למישרד, מטלפון סמוך, השיב המרכזן בהומור:

„שלונינגר? מי יודע איפה הוא מסתובב. תחפש אותו אוני במדור המרכזי שם במישרד.“

למחרת, יום שני, חזר שלונינגר, כימעט בדיוק מוחלט, על הפעולות שביצע ביום הקודם. כאשר חנתה את רכבו ליד המתפרה חסם את דרך יציאתה של מכונתית אחת. חצי שעה לאחר-מכן, כאשר בעל המכונתית השנייה רצה לצאת אך מצא את דרכו חסומה, התנדב פועל צעיר העובד בקומה הראשונה של אותו בניין, לעזור לו.

הוא התחיל לצעוק בקול-קולות: „של-זינגר, סלק את המכונה שלך, היא מסריעה למישהו אחר לצאת!“ שלונינגר ירד והזיז את המכונתית. שאלתי את הפועל כיצד ידע לזהות את מכונותיו של שלונינגר. הפועל הביט בי בתמיהון: „מה הבעייה?“ אמר, „הוא עובד פה קבוע זבא כל יום, ואיך שלא אכיר אותו?“ מאחר יותר, כאשר יצא שלונינגר

„שלונינגר יודע בדיוק מי הם, אבל הוא לא יעיו להגיד להם מילה, מפני שהוא-עצמו מסתובב כל היום בעניינים פרטיים שלו.“

„הכל תולד לעזאזל. כואב הלב לראות איך אנשים משתמשים במכונות של מישרד-הדיהתיקשות ובלדק של המישרד, כדי לבצע עבודות פרטיות, ובניתיים כל אלה שהטלפונים שלהם מקולקלים, סובלים, או אנשים מתחילים לחפש קשרים כדי שיתקין נו להם את הטלפון, משחדים טכנאים כדי שיבואו מחוץ לתור, והכל על חשבון הי-אורח הרגיל, הממתין זמן רב לתיקונים, כך מתפתחת שחיתות.“

„אם למישהו היה איכפת, אם היו מגזרים יחס לעובד נאמן, אם היו מסלקים את כל הפאראזיטים, הרי אפילו עם פחות חמישים אחוז טכנאים היינו יכולים להתגבר על כל התקלות בני שיוויצור תורים, ובעזי הטלפונים היו מבטוטים. לא יודע איך זה במקומות-עבודה אחרים, כאן, בתיקוני הטלפונים, הכל רקוב.“

מה כבר יכול להיות יותר מטורף מי העבודה שהחברה ממלאים גיליונות-נוכחות פעם אחת בשבוע, בשביל כל ימי השבוע? הם ממלאים, וצוחקים, כשכל

מרכיית הטלפונים של מישרד-התיקשור, המשמשת גם כנקודת ריכוז של טכני-נאי-טלפון.

באותו יום, במשך שש שעות, התבוננתי בדרכי עבודתו של טכנאי שעבד במסירות וביעילות, תיקן שלוש מרכייות-טלפונים.

לקראת שעות אחר-צהריים הירלטתי לשוחח איתו. ידעתי כי יתכן שיבחור לא רק לא ישמח לעזור, אלא הוא עלול אפילו למחר לספר לחבריו ולמנהליו כי הטולם הזה בודק את נוהלי העבודה בסניף — ועליידי כך תסוכל כל אפשרות להמשך החקירה.

למרות החשש, החלטתי לקחת את היסכון. האמנתי שאם לאותו עובד, שבמחלק יום העבודה כולו ניתגלה כגבר חרוץ, יש טענות לגבי נוהלי העבודה, הוא ישמח לתרום את חלקו לשינוי המצב.

רק לאחר שהוצגו בפני הטכנאי שתי סדרות של תמונות שצולמו לעידי-הצלמת, נרתם לעניין בהתלהבות, הוא זיהה מיספר אנשים בשמותיהם, וגולל את כל אשר חציק לו.

אמר טכנאי: „אני אוהב לעבוד, לכן אני עובד קשת. לצערי, רבים מתברי משתמטים מהעבודה, אין כל הערכה והכרת-התודה למי שבאמת משתדל לעשות את עבודתו בנאמנות. הכל בנוי פה על שקר.“

„בגלל סידרי-עבודה לקויים, מאבדים כל בוקר לפחות שעת-עבודה אחת. אנו ממליאים על טופס את תחילת שעת העבודה ואת סימומה. אין עלינו שום פיקוח. רבים מהחברה עובדים שעה-שעתיים, ופונים לעבודה פרטית, ואילו בכרטיס הם ממליאים שעות נוספות.“

„אומרים שאין מספיק כוח-אדם כדי לבצע את כל התיקונים כמהיר. רות, האמת היא שיש עודף מנהי לים, שדא עושים שום דבר. מנהלי המחלקה שלמה רבינוביץ, זה שציינתם אותו, מתעסק כל יום בי מכונות שעות עזי גבי שעות. הי-הברה מתלוצצים כבר שמורה מומחיות הוא יכול להיות רוחקי מכונות מיקצועי.“

אני לא זוכר אפילו פעם אחת, בשמוינה השנים האחרונות, שהוא יצא לשטח לבדוק מה עושים האנשים שלו. ויד רוחצת יד. כיוון שהוא לא עושה כל היום שום

(החשך מעמוד 35)

המיכתב השני, שניראה חמור עוד יותר, נכתב עליידי מנהל בית-הספר, שהתאונן כי מזה מיספר חודשים מקולקל הטלפון היחיד שבבית-הספר. באחד הבקרים גילו הורי-הילדים ששמרו בשער-הכניסה הפץ חשוד. המנהל נאלץ לרוץ מרחק של קילומטר, כדי לטלפן למישרד.

הוחלט במערכת לבדוק את הנושא ביסודיות. נקבע כי מרכיית הטלפונים שיברחוב הרב בכרך, שם מתאספים מדי-בוקר עשרות טכנאי-דואר העוסקים בתיקוני טלפונים, תשמש מעין מידגם מייצג. קבענו כי ננסה לברר אם שירות תיקוני-הטלפונים הצולע מקורו במחסור בכוח-אדם, כטענת הנחלת מישרד-התיקשורת, או בסידרי עבדו-דה ופיקוח לקויים.

ביום ראשון, ה-2 בפברואר 1975, הגעתי בשעה 7.30 בבוקר יחד עם צלמת המערכת, למרכזיית-הטלפונים שברחוב הרב בכרך.

ליד הבניין חנו כבר מיספר מכונות וי-תלת-אופנועים של טכנאי טלפונים, טכניאים נוספים המשיכו להגיע למקום עד ל-שעה 8.30.

ב-8.00 יצאו ראשוני הטכנאים לעבודתם. מרבית הטכנאים יצאו מהמרכייה בשעה 8.30. האחרונים ניראו יוצאים לעבודה סמוך לשעה 8.45.

שעה קלה לאחר שהמולת הטכנאים שכיכה, יצא את הבניין שלמה רבינוביץ, מנהל מחלקת תיקוני-מרכייות (שמו ותפקידו נתבררו רק כעבור יומיים), והחל רוחץ את מכונותיו שחנתה בפתח הבניין. הוא עסק ברחיצת המכונות ובבדיקת חלקיה הפנימיים משך שעתיים תמימות.

ב-11.00 יצא את הבניין גבר כבן 50, בהיר-שיער. הוא ניגן למכונותיו הפרטיות והתניעה. החלטתי לברר לאן מגמת פניו של אותו פקיד לא-מוכר.

הפקיד הגיע לרחוב בן-אביגדור 18, וי-נכנס עם למתפרת שלונינגר. הוא שהה שם שעה וחצי, ולאחר-מכן נסע לרחוב יהלים 24 ברמת-גן.

בחנות-המכולת הסמוכה לביתו נאמר לי, כי בעל המכונתית האפורה הוא פקיד בכיר במישרד-התיקשורת ושמו אוסקר שלונינגר. למחרת, יום שני, עד לשעה 8.30 בבוקר לא ניראה אותו שלונינגר במקום העבודה שלו. יצאנו בעיקבותיו של בחור צעיר, טכנאי טלפון, שנהג בלתי-אנוניע שמיספרו 310-541. הטכנאי חתנה את ריכוכו ברחוב יהודה הלוי 62, ליד בית כלל, הסיר את מיקטורניו, נטל בידו תיק מלשירים, ובמשך ארבע וחצי שעות עבד ללא-הירף על תיקון המרכייה.

הטענה היחידה שהיתה לנו כלפי עובד מסור זה, היא שבדרכו למקום התיקון נהג בפראות, מבלי להתחשב באזרחים אדומים בלבוזרים, כך שהנסיעה אחרינו כימעט שי-הפכה משימה בלתי-אפשרית.

ב-1.00 בצהריים סיים הטכנאי את עבדו-דת התיקון ופנה לדרכו, אך עד מהרה אבדו עיקבותיו. חזרתי למרכייה ברחוב בכרך, בחוץ ירד גשם עז ואיש לא ניראה. מכונותיו של שלונינגר לא חנתה בסביבה.

נסעתי למתפרה שברחוב בן-אביגדור ואכן, במיגרי-החנייה ניצבה המכונתית האפורה. בשעה 14.00 יצא שלונינגר את המתפרה, נכנס למכונותיו ונסע לביתו.

למחרת, יום שלישי, קיבלתי הסבר מאלף על המתרחש מאחרי הקלעים בי